

Dosarul nr. 2r-573/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – N. Arabadji

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci

DECIZIE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de avocatul Voitic Serghei, în interesele lui Pugaci Ghenadi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "TORNEA & CO" către Pugaci Ghenadi, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii contractuale, a penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, prin care s-a respins cererea de repunere în termen și a fost restituit apelul declarat de avocatul Voitic Serghei, în interesele lui Pugaci Ghenadi, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 octombrie 2020,

c o n s t a t ă :

La 26 iunie 2019, SRL "TORNEA & CO", prin intermediul avocatului Grosu Vladimir, a depus cerere de chemare în judecată către Pugaci Ghenadi privind încasarea: - datoriei de 7500 lei în baza biletului de amanet AE 310809 și de 7600 lei în baza biletului de amanet AE 310812; - a dobânzilor contractuale de 375 lei, în baza biletului de amanet AE 310809 și de 380 lei, în baza biletului de amanet AE 310812; - a penalităților de 6900 lei, în baza biletului de amanet AE 310809 și de 6992 lei, în baza biletului de amanet AE 310812, și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxă de stat - 892,41 lei și a cheltuielilor de asistență juridică - 5000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 octombrie 2020, cererea de chemare în judecată depusă de SRL "TORNEA & CO", a fost admisă parțial.

S-au încasat de la Pugaci Ghenadi în beneficiul SRL "TORNEA & CO" datoria în baza biletelor de amanet în sumă de 15100 lei, dobânda contractuală în sumă de 755 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 6946 lei, pentru perioada 27 martie

2019 - 26 iunie 2019, și cheltuielile de judecată proporțional părții admise prin compensarea taxei de stat în sumă de 681,03 lei, cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 3000 lei și cheltuielile pentru citare prin avis publicitar în sumă de 100 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 02 aprilie 2021, prin intermediul serviciului poștal, avocatul Voitic Serghei în interesele lui Pugaci Ghenadi, a depus o cerere privind repunerea în termen și cererea de apel, nemotivată, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 29 octombrie 2020, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel, scutirea de la plata taxei de stat, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care, cererea de chemare în judecată depusă de SRL "TORNEA & CO" să fie respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de avocatul Voitic Serghei, în interesele lui Pugaci Ghenadi, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 29 octombrie 2020, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 02 iulie 2021, avocatul Voitic Serghei, în interesele lui Pugaci Ghenadi, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, solicitând casarea integrală a încheierii atacate și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, s-a indicat că argumentele instanței de apel cu referire la omiterea termenului pentru declararea apelului, poartă un caracter declarativ și nu pot fi reținute, deoarece, recurentul nu a cunoscut și nu a avut cum să cunoască despre ședințele de judecată care au avut loc în instanța de fond.

Astfel, avocatul a menționat că Pugaci Ghenadi, nu a putut recepționa dispozitivul primei instanțe, expediată prin intermediul serviciului poștal, la adresa mun. Chișinău, str. Xxxxx, xxxxx, xxxxx, din motivul că, în perioada desfășurării procesului civil, recurentul nu locuia pe adresa indicată.

De asemenea, conform adeverinței nr. 115 din 31 martie 2021, eliberată de APLP 54/220, domiciliul temporar a lui Pugaci Genadi este la adresa concubinei Raevskaia Elena, pe bd. Xxxxx, xxxxx xxxxx, mun. Chișinău, însă instanța de judecată nu a verificat acest aspect.

Suplimentar, făcând referire la repunerea în termen a recurentului, în altă cauză, între aceleași părți, sub aspectul nerespectării procedurii de citare legală, avocatul recurentului a menționat că în prezenta cauză, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 5 din Codul de procedură civilă, fapt care constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, examinat pe principiul contradictorialității și egalității armelor.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021 privind restituirea cererii de apel, a fost expediată părților în proces la 25 iunie 2021 (f.d.96), însă recepționarea actului judecătoresc nu a putut fi confirmată.

Astfel, Colegiul civil consideră că recursul avocatului Voitic Serghei, în interesele lui Pugaci Ghenadi, depus la 02 iulie 2021 (f.d.109), este în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și normele legale aplicabile la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Voitic Serghei în interesele lui Pugaci Ghenadi urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de avocatul Voitic Serghei, în interesele lui Pugaci Ghenadi, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 29 octombrie 2020, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, în cererea de recurs se face referire la faptul că, la soluționarea chestiunii privind repunerea în termen, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că examinarea litigiului în prima instanță, a fost desfășurată în lipsa lui Pugaci Ghenadi, corespondența trimisă, inclusiv copia cererii de chemare în judecată cu anexe, la adresa recurentului, a fost restituită instanței cu mențiunea ”nereclamat”, iar hotărârea atacată cu apel, a fost emisă în lipsa lui, la materialele cauzei lipsind dovada recepționării actului judecătoresc.

Colegiul civil reține că, într-adevăr, examinarea cauzei la acțiunea SRL ”TORNEA & CO”, s-a petrecut în lipsa lui Pugaci Ghenadi.

Totodată, luând în considerație că Pugaci Ghenadi nu recepționa citațiile expediate la adresa cunoscută și indicată de reclamant, prima instanță l-a citat prin anunț publicitar, în publicația periodică ”DREPTUL” (f.d.35), procedură de citare legală prevăzută de art.108 alin.(1) din Codul de procedură civilă - dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele ședinței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

Astfel, argumentele cu referire la deficiența de citare legală din partea instanței de judecată, nu pot fi reținute de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs consideră irelevante argumentele avocatului Voitic Serghei, că Pugaci Ghenadi și-a schimbat domiciliul și, astfel, nu a recepționat actele de procedură ale instanței de judecată, deoarece, actele prezentate în acest sens, nu atestă momentul schimbării domiciliului recurentului.

În aceeași ordine de idei, conform art. 860 din Codul civil, în cazul în care debitorul sau creditorul și-a schimbat domiciliul, sediul sau locul de activitate până la data executării obligației și a înștiințat despre aceasta cealaltă parte, obligația se va executa la noul domiciliu, sediu sau loc de activitate. Cheltuielile sau riscurile suplimentare datorate schimbării domiciliului, sediului sau locului de activitate sunt suportate de partea care le-a schimbat.

Respectiv, odată ce Pugaci Ghenadi a invocat schimbarea adresei de domiciliu, dar nu a probat că a înștiințat creditorul despre aceasta, obligația acestuia față de

SRL "TORNEA & CO", a continuat să fie executată la domiciliul menționat în contractul de împrumut (biletul de amanet) și anume – mun. Chișinău, str. Xxxxx, xxxxx xxxxx, iar neinformarea creditorului despre schimbarea domiciliului, îl decade pe debitor de posibilitatea invocării neîntreprinderii anumitor acțiuni și neinformarea despre pretențiile creditorului, Pugaci Ghenadi urmând să suporte consecințele, și anume respingerea cererii de repunere în termen a cererii de apel.

Suplimentar, Colegiul civil menționează că potrivit materialelor cauzei, la 05 martie 2021 și 19 martie 2021, executorul judecătoresc a întreprins acțiuni în vederea comunicării intentării procedurii de executare pe marginea hotărârii atacate cu apel. (f.d.56, 57)

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat atât faptul respectării de către prima instanță a procedurii de citare legală, la caz prin intermediul serviciului poștal și ulterior prin publicare în ziar, cât și faptul cunoașterii de către Pugaci Ghenadi despre hotărârea atacată cu apel, cel târziu la 05 martie 2021. De altfel, ținând cont de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs consideră că acesta trebuia să se folosească cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale și să declare apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 octombrie 2020, în termenul stabilit de art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă - termenul de declarare a apelului este de 30 de zile **de la data pronunțării dispozitivului hotărârii**, dacă legea nu prevede altfel. Apelantul/recurent însă, nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen, iar depunerea cererii de apel peste termen și fără a prezenta dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, demonstrează o neglijență a obligațiilor sale procedurale.

În aceeași ordine de idei, Colegiul civil menționează că Legea indică expres o modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, instanța de apel nefiind în drept de a deroga de la aceste prevederi, iar deși ultima zi pentru declararea apelului a fost 30 noiembrie 2020 (luni), apelul declarat în interesele lui Pugaci Ghenadi, datează din 02 aprilie 2021, fără a fi prezentate probe cu privire la imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul stabilit de lege.

De asemenea, instanța de recurs menționează că potrivit art.362 alin.(2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În context, este de menționat faptul că, instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia. Or, deși

Pugaci Ghenadi, nu neagă omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe, este de remarcat faptul că, probele anexate la materialele cauzei, nu demonstrează temeinicia motivelor de omitere a acestui termen și, respectiv, la data pronunțării încheierii contestate, nu erau temeiuri de a repune în termen cererea de apel.

Mai mult, Colegiul civil reține că, art. 113 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul mai reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul civil susține poziția instanței de apel cu privire la lipsa temeiurilor de repunere în termen a cererii de apel, iar drept consecință,

consideră că recursul declarat de avocatul Voitici Serghei în interesele lui Pugaci Ghenadi, este neîntemeiat, actul de discreție atacat cu recurs urmând a fi menținut.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Voitici Serghei în interesele lui Pugaci Ghenadi.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "TORNEA & CO" către Pugaci Ghenadi, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii contractuale, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru